

Sąd Rejonowy
w Rzeszowie

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH SPADKOWYCH

Rzeszów 2019

Przeprowadzenie postępowania sądowego sprawie spadkowej nie jest obowiązkowe. Nie będzie w ogóle potrzebne jeżeli majątek zmarłego jest niewielki (np. obejmuje tylko drobne ruchomości). Nie jest też ograniczone żadnym terminem, może więc mieć miejsce nawet po kilkudziesięciu latach po śmierci spadkodawcy.

Upływ czasu nie ma wpływu na to kto zostanie uznany za spadkobiercę, ponieważ o tym kto jest spadkobiercą decyduje stan istniejący w chwili śmierci spadkodawcy.

Jeżeli więc któryś ze spadkobierców (który żył w momencie śmierci, spadkodawcy) umrze przed złożeniem wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, to i tak w postanowieniu sądu zostanie uznany za spadkobiercę, a to, co odziedziczył wejdzie do spadku po nim.

Pierwszym krokiem do formalnego załatwienia kwestii spadkowych jest złożenie **WNIOSKU O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU**. Powinieneś go złożyć do Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego, właściwego dla ostatniego, stałego miejsca zamieszkania spadkodawcy.

WNIOSEK O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU POWINIEN ZAWIERAĆ:

- imię, nazwisko, adres i numer PESEL osoby składającej wniosek (wnioskodawca) oraz imiona, nazwiska, adresy i numery PESEL (o ile jest to możliwe) osób, które mogą wchodzić w rachubę jako spadkobiercy ustawowi i testamentowi (uczestnicy postępowania);
- imię i nazwisko zmarłego, datę i miejsce (miejscowość) jego śmierci oraz jego ostatnie miejsce stałego zamieszkania;
- do wniosku należy dołączyć akt zgonu oraz inne akty stanu cywilnego wskazujące na pokrewieństwo osób wskazanych we wniosku jako spadkobiercy ze zmarłym (odpis skrócony aktu urodzenia, odpis skrócony aktu małżeństwa);
- jeżeli zmarły zostawił testament lub testamenty, należy je wszystkie wymienić we wniosku i dołączyć w oryginale;
- należy również dołączyć kserokopie wniosku (odpisy) w takiej ilości, żeby można było doręczyć po jednym odpisie wniosku każdemu uczestnikowi.

Wniosek należy opłacić znakami opłaty sądowej w kwocie 100 zł, jeżeli jest jeden spadkodawca, jeżeli jest więcej spadkodawców wielokrotność tej kwoty.

Dodatkowo należy uiścić za wpis w Rejestrze Spadkowym 5 zł wyłącznie na konto **NBP 60 1010 1528 0016 9013 9800 0000** (trzeba obowiązkowo podać sygnaturę akt sprawy i można powyższą kwotę wpłacać w Kasie tutejszego Sądu).

Po wpłynięciu takiego wniosku do sądu, sędzia sprawdza, czy niczego w nim nie brakuje i ewentualnie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia braków. Po uzupełnieniu braków sędzia wyznacza rozprawę, na którą wzywa wnioskodawcę i uczestników postępowania. Pouczenie o obowiązku lub braku obowiązku stawiennictwa w sądzie znajdziesz na wezwaniu na rozprawę.

Po przeprowadzeniu rozprawy sędzia ogłasza postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, w którym wymienia spadkodawcę oraz wszystkich spadkobierców, którym spadek przypadł, jak również wysokość ich udziałów (w postaci ułamka).

Sąd stwierdzi nabycie spadku przez spadkobierców, choćby były nimi inne osoby niż te, które wskazali uczestnicy.

Postanowienie wydane przez sąd **nie jest prawomocne**.

Jeżeli jesteś z niego niezadowolony, możesz zaskarżyć je apelacją.

Jeżeli żaden z uczestników postępowania nie wniesie apelacji, to postanowienie uprawomocni się po 3 tygodniach od ogłoszenia. Wtedy dopiero możesz otrzymać jego odpis z klauzulą prawomocności. **Sąd nie wysyła odpisów postanowienia z urzędu** - jeśli chcesz je otrzymać, musisz złożyć pisemny wniosek i opłacić go znakami opłaty sądowej w kwocie 20 złotych za każde rozpoczęte 10 stron wydanego dokumentu.

Po uprawomocnieniu się postanowienia sąd przesyła jego odpis do urzędu skarbowego. Powinieneś się liczyć z koniecznością rozliczenia się z podatku od spadków i darowizn.

JAKIE SĄ SKUTKI UZYSKANIA PRAWOMOCNEGO POSTANOWIENIA O STWIERDZENIU NABYCIA SPADKU

Takie postanowienie w sposób urzędowy zaświadcza przejście majątku na spadkobierców. Jest podstawą do wpisania ich jako nowych właścicieli nieruchomości (jeśli taka wchodziła w skład spadku) do księgi wieczystej, umożliwia im dostęp do rachunków bankowych, daje podstawę do przerejestrowania samochodu itp.

Jeżeli cały spadek odziedziczył jeden spadkobierca, to do załatwienia pozostają jedynie formalności związane z przepisaniem majątku na nowego właściciela.

Gdy jest więcej spadkobierców, sprawa jest bardziej skomplikowana, gdyż określone w postanowieniu udziały (ułamki) przysługują im odnośnie każdego przedmiotu wchodzącego do spadku. Mogą oni znieść wspólność majątku spadkowego rozdzielając pomiędzy siebie poszczególne przedmioty majątkowe.

Jest to tzw. **DZIAŁ SPADKU**. Jeżeli wszyscy spadkobiercy zgadzają się co do tego komu przypadną konkretne przedmioty, mogą załatwić tę sprawę

umownie. Mają przy tym całkowitą swobodę - nie muszą dzielić majątku tak, by wartość otrzymanych przedmiotów była zbliżona do wielkości udziału (ułamek) określonego w postanowieniu sądu o stwierdzeniu nabycia spadku. Jeżeli w skład spadku wchodziła nieruchomości, umowa musi mieć formę aktu notarialnego, w pozostałych przypadkach działu można dokonać nawet ustnie, a więc bez zachowania jakiejś szczególnej formy. Jednak jeżeli do spadku wszedł np. samochód (albo inne przedmioty podlegające rejestracji), to do jego przerejestrowania potrzebne będzie przedstawienie w urzędzie umowy na piśmie.

Spadkobiercy mogą też udać się do sądu (tego samego sądu, w którym toczyło się wcześniejsze postępowanie spadkowe) i zażądać sądowego działu spadku.

We wniosku o dział spadku należy podać:

- imiona, nazwiska i adresy wszystkich spadkobierców,
- cały odziedziczony majątek oraz jego przybliżone wartość,
- jeżeli spadkodawca pozostawił testament lub testamenty, należy wymienić je wszystkie i podać gdzie zostały złożone i gdzie się znajdują,
- jeżeli w skład spadku wchodzi nieruchomości, to trzeba przedstawić dowody, że nieruchomości ta stanowiła własność spadkodawcy (np. odpis z księgi wieczystej),
- należy dołączyć postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, a przynajmniej podać sygnaturę akt tamtej sprawy.

Należy również dołączyć kserokopie wniosku wraz z załącznikami (odpisy) w takiej ilości, żeby można było doręczyć po jednym odpisie wniosku każdemu uczestnikowi.

Sąd wezwie osobę składającą wniosek o jego opłacenie.

O ewentualne, szczegółowe i profesjonalne porady prawne należy udać się do specjalisty - adwokata lub radcy prawnego. W Biurze Obsługi Interesanta uzyskasz wgląd do listy adwokatów/radców prawnych lub do listy instytucji udzielających bezpłatnych porad.